
МЕДИА МОНИТОРИНГ

21 май 2014 г.

Източник: mediapool.bg

Заглавие: Справедлива такса "смет" – мисията възможна?

Линк: <http://www.mediapool.bg/spravedлива-taksa-smet-misiyata-vazmozhna-news220462.html>

Текст: Ако искаме България да е чиста повече от един ден в годината, е време да разберем веднъж завинаги, че гражданите и бизнесът сме тези, които ежедневно произвеждаме отпадъци от нашите дейности. Също ние сме тези, които в крайна сметка плащаме сметките за управление на отпадъците. Крайно време е да научим, че ние, потребителите, даваме пари и за т.нар. разделно събиране на отпадъците, за тяхната преработка, рециклиране и оползотворяване. Такова плащане ние осъществяваме още при покупката на опаковани продукти и това е именно прословутата "продуктова такса". Тоест ние даваме пари за това опаковката на дадения продукт да се събере разделно, да се преработи, да се рециклира и да се оползотвори. В нашенските условия обаче това се случва доволно непрозрачно и поради тази причина е време да потърсим отговор на въпроса какво всъщност се случва с тази част от нашите пари. А също така да потърсим и отговор какви са конкретните ангажименти на бизнеса.

На теория отговорът е ясен. В началото на 90-те години в Европа започва активно рециклиране на битови отпадъци. Решението идва с въвеждането на принципа отговорността за рециклирането на битовата смет да е споделена между общините и бизнеса. Тази отговорност обаче се простира само върху отпадъците от опаковки - за бутилката, за торбичката, за прозрачната кутия, за кашона, за плика. Но не и за вестника и прозрачното стъкло например, което е рециклируем битов отпадък, но не и опаковка.

По този начин субектите, които произвеждат и внасят опакованите продукти, са отговорни и за разделното събиране и рециклиране на отпадъците от амбалажа им. Бизнесът начислява минимална такса в продажната цена на всеки един опакован продукт – описаната по-горе "продуктова такса". Така потребителят, още при покупката на определен продукт, на практика заплаща цената за разделното събиране и рециклиране.

Плащаме такса "опаковка", но таксата "смет" не намалява

Отговорността на производителя е да създаде организации на производителите и вносителите, каквито в България са "Екопак", "Екобулпак", "Екоколект" и "Булекопак", които трябва с платените от потребителите продуктови такси, по определени от държавата правила, да поставят контейнери за разделното събиране на опаковките, да ги извозват, да сортират отпадъците по материали и да заплащат разходите, които не могат да бъдат покрити от продажбата на рециклируемите отпадъци – хартия, пластмаса, стъкло и метал. Основната полза и смисълът на това е да се стимулират гражданите да събират разделно отпадъците си, за да си намалят таксата "смет". Защото отделяйки рециклируемата от битовата смет, се намалява обемът на боклука и той се извозва по-рядко до депото и съответно се плаща по-малко за това.

В европейските държави ползите от този принцип много лесно се разпознават, защото там е ясно колко струва на гражданите извозването на един метален контейнер с битова смет. Всеки заплаща за своето количество (подчертаваме – количество!) отпадък и знае, че когато отдели и постави обемните бутилки от стъкло, пластмаса, картон в другите контейнери (за разделно събиране), ще заплати по-ниска такса "смет".

Заплащайки нищожна цена от порядъка на една стотинката за бутилка вода например, се намалява с до 30% такса "смет". В Белгия за 30 грама опаковка се плаща средно по 1.1 стотинка. Ето какво сочат конкретните данни за таксите за опаковки в някои европейски държави – в Белгия всеки гражданин заплаща по 6 евро на година, в Германия – по 10 евро, в Австрия – около 12 евро, и т.н., което е съвсем поносимо и балансирано решение за съответните икономики и не поражда обществени напрежения.

Нека да повторим – посочените данни са "продуктова такса" за година, а не за месец, и се разпределят върху стойността на цената на всички закупени продукти годишно!

Докога ще се облага имотът, а не боклукът?

Така че основният въпрос е дали могат и българските граждани да имат този справедлив шанс. Не е ли време да се запитаме за какво плащаме, когато вместо за количество отпадъци ни начисляват такса "смет" за площ на обитавано жилище или офис? Площта на сградата ли генерира отпадъците или човешката дейност? И няма ли икономическо безумие да плащаме такса "смет" за жилища и помещения, които не ползваме?

В чисто практически план ние вече сме изпълнили в голяма степен ангажимента си за събирането и преработката на отпадъците, след като веднъж сме платили такса "опаковка" при съответната покупка. Така че нека пряко избраните от нас кметове на общини (заедно с общинските съветници) да започнат да задават въпроси и да разберат колко са отпадъците от опаковки от общото количество отпадъци, подлежащи на рециклиране във всяка една община, и колко от тях са задължение на организациите на производителите и вносителите? И в крайна сметка колко реално струват дейностите по отпадъците? Посоката и ангажиментите отдавна са дефинирани – управлението на отпадъците трябва да се извършва чрез прилагане на най-високи стандарти за опазване на здравето на хората и околната среда посредством заплащане на поносими за бизнеса и гражданите разходи.

Само че "висок стандарт" не означава изхвърлянето на отпадъците на камари на сметищата, а тяхното използване като ресурс чрез рециклиране, компостиране, енергийно оползотворяване и минимално депониране. Или, казано по друг начин, това е прилагане на йерархията на отпадъците според европейските директиви. Всяка от изброените технологии обаче струва пари и за да могат да се прилагат, трябва да се заплащат различни такси, събирани от бизнеса и гражданите.

Но какво всъщност са готови да понесат бизнесът и гражданите като заплащане, защото техните възможности не са безгранични? Всички знаем, че когато в една система таксите са непосилни, тя работи неефективно и се саморазрушава. В същото време експлоатацията на новопостроените депа, отговарящи на европейските норми, рециклирането, компостирането и енергийното оползотворяване на битови отпадъци, които сме задължени като европейски граждани да направим, са неизбежни. Как можем да сме сигурни, че не плащаме повече, отколкото е необходимо, и как да разпознаем и приложим добрите практики, които биха помогнали правилно да се определи такса "смет"?

Побългаряване на европринципите

Основният начин за намаляването на такса "смет" в европейските държави е разделното събиране на отпадъци от опаковки и другите рециклируеми отпадъци – само че още "при източника", както е прието да се казва. Високият дял за рециклиране на опаковки от стъкло, пластмаса, метал, хартия и картон струва немалко пари, защото – от една страна – за да се отделят тези отпадъци са нужни допълнителни контейнери и да се организират допълнителни дейности. От друга страна – получените пари от продажбата на разделно събраните отпадъци (на рециклиращите предприятия) не са достатъчни за покриване на разходите по разделното събиране, сортиране и транспортиране.

Какви са начините за покриване на необходимите разходи? Елементарният начин е чрез покачване на такса "смет", с която плащаме събирането на отпадъците в металните контейнери, за да се осигурим заплащане и за разделното събиране чрез допълнителните цветни контейнери.

Това обаче е чисто механичен подход, който води до изсмукване на средства от обикновения гражданин, но не поражда никакви дисциплиниращи стимули – дори напротив. До този момент обаче това е единственият способ, който се промотира в България, а това си е чисто "побългаряване" на принципа за "отговорността на производителя". Не може институции и фирми да имитират ефективност и съпричастност, а в същото време да не правят нищо друго, освен да се прикриват зад обедняващия джоб на данъкоплатеца.

Ако това продължи, ние отново ще сбъднем мечтата на монополиста – поголовно вдигане на таксите и никакви обяснения. Само че рано или късно това ще доведе до лавина от неплатени сметки, а също така и до тежки последици за средата, в която живеем, да не говорим за неизбежните санкции от Европейския съд за неизпълнени ангажименти в сектора. Така че справедливото разпределение на отговорности, цени

и мотивации в сферата на отпадъците е безалтернативно. В противен случай контролирането на такса "смет" става мисия невъзможна.

Източник: bnr.bg

Заглавие: Медта се търгува при цени, близки до вчерашния единадесетседмичен максимум

Линк: <http://bnr.bg/finance/post/100410104/medta-se-targuva-pri-ceni-blizki-do-vcherashnia-edinadesetsedmichen-maksimum>

Текст: Цената на медта достигна отново вчерашните, максимални за последните 11 седмици стойности, след като притесненията относно стабилността на доставките на индустриалния метал се засилиха. Фючърните контракти върху мед с доставка през юли, търгувани на Comex, част от Нюйоркската стокова борса NYMEX, се търгуваха на ниво от 3,164 долара за един паунд през сутрешните часове днес. Цената на индустриалния метал варира в диапазона 3,158 – 3,177 долара за паунд, а вчера достигна нива от 3,184 долара за паунд, което е най-високата цена на фючърните договори върху метала от 7-и март. Индикаторите на техническия анализ показват, че е вероятно цената на медта да намери подкрепа при ниво от 3,127 долара за паунд, което е минимумът от 16-и май, а съпротивата е при котировки от 3,184 долара за паунд мед или нивото на вчерашния максимум. По данни на Лондонската метална борса количествата от индустриалния метал, налични в хранилища, част от мрежата на борсата, която е най-голямата система от складове за метали в света, са намалели с цели 49% от началото на годината до само 186 525 метрични тона към края на миналата седмица, което е най-ниската наличност от септември 2008-а г. Притесненията относно краткотрайни намаления на доставките също подкрепят ръста в цената на индустриалния метал. Междувременно, негативно върху цената на медта се отразяват притесненията относно забавящия се ръст на китайската икономика. КНР е най-големият потребител на индустриалния метал в света.

Източник: dnesbg.com

Заглавие: Правят ново сдружение за депото да битови отпадъци

Линк: <http://www.dnesbg.com/goreshiti-novini/pravyat-novo-sdruzhenie-za-depoto-da-bitovi-otpadatsi.html>

Текст: Шесте общини от областта, които изграждат регионалното депо за твърди битови отпадъци край Шереметя, трябва да направят ново сдружение. Изискването е след последните промени в Закона за управление на отпадъците, обясни пред общинските съветници екологът на Община В. Търново Зорница

Кънчева. Според стария закон сдружението има по-ограничени правомощия. Новото сдружение между В. Търново, Г. Оряховица, Елена, Златарица, Лясковец и Стражица вече ще отговаря и за експлоатацията на депото. Сдружението ще трябва да проведе и обществената поръчка за избор на оператор на новото депо, поясни Кънчева. Кметовете на шестте общини остават членове на Управителния съвет на сдружението. Община В. Търново участва с 47 % в него. Делът е е определен спрямо населението, отнесено към общия брой жители на шестте общини. Все още не е излязло решението по оценката на тръжните документи на единствения кандидат, подал оферта в обществената поръчка за изграждането на депото. Припомняме, че за строежа, разчетен за 23 776 267 лева без ДДС, кандидат е "Еко бау Търново 2014" ДЗЗД. Консорциумът включва три български и две унгарски фирми.

Източник: radomirdnes.com

Заглавие: Полиции спипаха крадци на кабели

Линк: <http://radomirdnes.com/?p=1985>

Текст: Пернишки полици задържаха двама за кражба на кабели. Преди ден, около 03,30 ч. през нощта автопатрул на Първо РУ „Полиция“ – Перник спрял за проверка в района на гр. Батановци лек автомобил „Рено“. Колата била управлявана от местния жител Б.З./36 г./ и спътник И.К./34 г./ също от гр. Батановци. Полицията проверили реното и в него намерели и иззели две парчета телефонен кабел с дължина около 10 метра. Открити са инструменти, които също са иззети. Установено е, че кабелите са откраднати от района на кв. „Бела вода“. Двамата са задържани за срок от 24 ч. Проверяват се и за други престъпления в района и областта. Започнато е бързо полицейско производство.

Източник: burgas.topnovini.bg

Заглавие: Задържаха двама при зрелищна спецакция в Бургас

Линк: <http://burgas.topnovini.bg/node/514404>

Текст: Полици с качулки **щурмуваха бивш пункт за изкупуване на метали** в Бургас, научи Topnovini.bg. При спецакцията са арестувани двама души – мъж и жена, но към момента няма официална информация от полицията за целта на операцията. Те бяха отведени със специализирания автомобил на МВР. **Пунктът от известно време е затворен и не развива дейност, но може да се предполага, че закопчаните са извършвали незаконна търговия с черни и цветни метали.** Той се намира до стрелбище "Капчето" в посока Горно Езеро. Служителите на реда зорко следяха никой да не припари до мястото на акцията, автомобилите бяха отклонявани.

Източник: novanews.bg

Заглавие: Крадци масово се насочват към катализаторите на автомобилите

Частите се свалят бързо и струват скъпо в пунктовете за изкупуване на метали

Линк:

<http://novanews.bg/news/view/2014/05/20/75723/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%86%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D1%81%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%BE%D1%87%D0%B2%D0%B0%D1%82-%D0%BA%D1%8A%D0%BC-%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5/>

Текст: В Новините на Нова вече ви разказахме за **масовите кражби на гуми и джанти** от автомобилите. Друга част също е апетитна за крадците. **Катализаторите** се свалят бързо и струват скъпо в пунктовете за изкупуване на метали. Нарушителите обаче невинаги успяват да се измъкнат безнаказано.

Преди две години организирана група удари автосервиз. Тогава апашите отмъкнаха седем катализатора за близо **10 000 лева**. И до днес от тях няма и следа. Няма наказани. На следващия ден собственикът на сервиза сложил скъпа охранителна система.

Две години по-късно охранителните камери и обемните датчици, монтирани на сградата, **засекли движение отново**.

„Бяха свалили три катализатора и бяха подготвили четвърти за демонтаж“, казва собственикът на автосервиза Александър Бъчваров. Ако крадците бяха успели, тази сутрин той трябваше да похарчи 6000 лева, за да възстанови откраднатите катализатори на колите на клиентите.

Катализаторите са апетитна плячка, **защото пунктовете за изкупуване на метали плащат между 100 и 400 лева за бройка**. По-скъпи са устройствата, свалени от дизелови автомобили. *„След като няма заловен престъпник и самата част липсва, застрахователите обясняват, че собственикът може всъщност сам да си го е свалил“*, обяснява Бъчваров.

Ако нямаме полицейски протокол за кражбата, може да не получим **нищо стотинка от застраховката**. А случаите на автомобили с прерязани катализатори стават все повече.

Източник: tribali.info

Заглавие: Направиха 24-часова полицейска операция

Линк: <http://www.tribali.info/bg/napraviha-24-chasova-politseyska-operatsiya/#.U3xex02KDDc>

Текст: От 9 часа вчера до 8 часа днес на територията на полицейското управление в Оряхово е била проведена специализирана полицейска операция за противодействие на битовата престъпност в малките

населени места. Проверени са 5 питейни заведения, 16 автомобила, 27 души, **2 пункта за изкупуване на метали и заложна къща**. Констатирани са общо 11 нарушения.